

SJY:n alkutaipaleen historiaa 1935-1944

Suomen itsenäisyyden alkuvuosina tiedot ulkopuolisesta maailmasta olivat varsin rajalliset – luonnollisista syistä. Japani tunnettiin lähinnä Venäjän onnettomasta sodasta tätä maata vastaan vuosina 1904-1905, jolloin sortovuosien Suomi luonnollisesti tunsu suurta sympatiaa tuota kaukaista kirsikankukkien maata kohtaan. Amiraali **Togon** voittoa Venäjän laivastosta Tsushiman meritaistelussa tervehdittiin peittelemättömällä ilolla. Sodan jälkeen suurella Kaukoidän matkallaan myös **C.G.E. Mannerheim** käväisi Japanissa, mutta tästä ei lähempiä tietoja ole. Samoihin aikoihin alkoi myös lähetystyö Japanissa.

Kielitieteilijä ja professori **G.J. Ramstedt** määrättiin elokuun lopulla 1919 Suomen viralliseksi asiantuntijaksi Japaniin, Kiinaan ja Siamiin, asemapaikkanaan Tokio. Tämä nimitys lähettilääksi avasi sitten toden teolla maittemme väliset taloudelliset ja kulttuuriset suhteet. Tämän laajalti sivistyneen ja avarakatseisen persoonan merkitystä tuskin voidaan aliarvioida. Suurelle yleisölle nousevan auringon maa jäi luonnollisesti varsin vieraaksi ja eksoottiseksi maaksi.

Vuonna 1931 Japani lähetti Helsinkiin oman lähetystösihteerin, minkä jälkeen varsinaiset diplomaattiset suhteet maittemme välillä alkoivat kehittyä varsin ripeästi. Japanin arvostus kasvoi maassamme monistakin eri syistä. Niinpä oli luontevaa, että keväällä 1935 aloitettiin tunnustelut Suomalais-Japanilaisen Yhdistyksen perustamiseksi (maitten välisistä ystävyyshdistyksistä ei tuolloin kuitenkaan yleisesti puhuttu, minkä vuoksi

viranomaisetkin kiinnostuivat asiasta), mikä sitten juhlavasti sinetöitiinkin 8.5.1935 hotelli Kämpissä pidetyssä perustavassa kokouksessa. Puheenjohtajaksi valittiin professori Ramstedt.

Ajan henkeä kuvastaa se, että jäsenistöstä kolmasosa oli aktiiviupseereita alkaen kenraali **Lauri Malmbergista**. Yhdistyksen kunniapuheenjohtajana oli Japanin lähetystön ministerineuvos ja japanilaisena sihteerinä Suomessa oleva sotilasasiamies.

Jos oli yhdistyksen alkutaival hieman sotilashenkkinen, ei pidä unohtaa liike-elämän ja kulttuurin merkittävää panosta. Perustajajäseniä olivat muun muassa arkkitehti **Alvar Aalto**, kirjailija **Larin Kyösti**, maisteri **Tauno Karilas** sekä liike-elämän puolelta Skohan johtaja **Hannes Vartama**, ja Helkaman ja Korpivaaran veljekset.

Vuodet 1936-39 olivat yhdistykselle sitten varsinaista juhlien täyttämää kulta-aikaa. Kämpin peilisali täyttyi vuosittain juhlapukuisesta yhteiskunnan ”parhaimmistosta” ja japanilaisesta, runsaasta rekvisiitasta sekä juomista ja erikoisherkuista. Suhteet Japanin lähetystöön olivatkin erityisen likeiset ja aktiiviset.

Sota-aika 1939-44 loi tumman varjonsa koko yhteiskunnan ylle ja selvää on, että myös Suomalais-Japanilaisen Yhdistyksen toiminta joutui säästöliekille. Noina vuosina pidettiin kuitenkin muutamia kokouksia, mutta poliittisen tilanteen muututtua Suomessa ratkaisevasti, päätettiin toukokuussa 1945 keskeyttää yhdistyksen toiminta toistaiseksi.